

24.10.2019

POL-2019-61929

Poliisihallitus
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

SALASSA PIDETTÄVÄ**Suojaustaso IV**

Julkl (621/1999) 24.1 §:n 5 k

(I) §:n k t 32 k

SALASSA PIDETTÄVÄ**Suojaustaso III**

Julkl (621/1999) 24.1 §:n 9 k

L (/) §:n k

Poliisihallituksen selvityspyyntö 22.10.2019

Helsingin poliisilaitoksen selvitys mielenosoitukseen liittyvässä asiassa

1 Taustaa

Helsingin poliisilaitos vastaanotti 17.10.2019 mielenosoitusilmoituksen. Taapahtuman järjestäjäksi oli ilmoitettu Yhdessä Rojavan puolesta -järjestö. Ilmoittaja oli [REDACTED]. Tavanomaisesti poliisi pyrkii aina ennalta olemaan puhelimitse yhteydessä mielenosoituksen järjestäjään, mutta tässä ilmoituksessa ei ollut yhteystietona muu kuin sähköpostiosoite. Ilmoittajaan saatiin kuitenkin sähköpostitse yhteys ja muun muassa mielenosoituksen kulkureitistä oli sovittu. Tässä vaiheessa järjestäjä ei ilmoittanut, että kulkueeseen olisi osallistumassa myös henkilöauto.

Poliisin neuvottelupartio oli tavannut Narinkkatorilla järjestäjätahoon kuuluneen kurditaustaisen mieshenkilön, joka toimi tilaisuudessa myös järjestyksenvalvojana. Hieman ennen kuin mielenosoituskulkueen oli määrä lähteä liikkeelle, Narinkkatorille ajoi henkilöauto, jota oli käytetty myös kyseisen viikon maanantaina 14.10.2019 pidetyssä kurdimielenosoituskulkueessa. Järjestäjille ilmoitettiin, ettei ajoneuvoa saa ottaa mukaan kulkueeseen. Järjestäjille oli myös perusteltu, miksei ajoneuvon käyttö ollut kulkueessa sallittu. Järjestäjät olivat todenneet poliisin antamaan määräykseen, että ajoneuvo kuuluu kulkueeseen ja se tullaan sinne ajamaan. Määräyksen antanut yleisjohtaja ylikomisario Jere Roimu painotti, että kyseessä oli määräys ja poliisi tulee estämään ajoneuvon käytön kulkueessa tarvittaessa vaikka voimakeinoja käyttäen. Hieman kello 16.00 jälkeen järjestäjät olivat ilmoittaneet poliisin neuvottelijoille, että he eivät tule noudattamaan poliisin määräystä vaan he ottavat ajoneuvon mukaan kulkueeseen. Tämän jälkeen myös neuvotteluyhteys järjestäjään oli katkennut.

Mielenosoittajat järjestäytyivät marssille klo 16.20, jolloin myös Narinkkatorille ajettu ajoneuvo siirtyi ihmisten ympäröimänä kulkueen kärkeen. Poliisi esti ajoneuvon käytön ja tapauksessa jouduttiin käyttämään voimakeinoja vastarinnan murtamiseksi.

2 Selvitykset

Asiassa on hankittu selvitystä yleisjohtajana toimineelta ylikomisario Jere Roimulta sekä tilannejohtaja Johanna Sinivuorelta. Lisäksi asiassa on antanut selvityksen JOUHA-ryhmän johtajat ylikonstaapeli Juri Pakarinen sekä ylikonstaapeli Teemu Husu. Havainnoistaan on kertonut myös ylikons-

taapeli Anne Verlin. Lisäksi kyseisestä tapahtumasta Narinkkatorilta on poliisin johtokeskuksen videotallenne, josta ilmenee tapahtumainkulku.

3 Helsingin poliisilaitoksen lausunto

3.1 Tapaukseen sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 13 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin. Lainkohdan 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kokoontumisvapauden ja yhdistymisvapauden käyttämisestä annetaan lailla.

Kokoontumislain (530/1999) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä sekä ohjata yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien järjestämistä tarpeellisilla järjestysluonteisilla säännöksillä.

Kokoontumislain 3 §:n mukaan yleinen kokous ja yleisötilaisuus on järjestettävä rauhanomaisesti sekä osanottajien tai sivullisten turvallisuutta vaarantamatta ja heidän oikeuksiaan loukkaamatta. Tällaista tilaisuutta järjestettäessä on huolehdittava siitä, ettei kokoontumisesta aiheudu huomattavaa haittaa ympäristölle.

Kokoontumislain 11 §:n mukaan yleisessä kokouksessa saa käyttää julisteita, tunnuksia, äänenvahvistimia ja muita tavanomaisia kokousvälineitä sekä tilapäisiä rakennelmia. Järjestäjän on tällöin huolehdittava siitä, etteivät ne aiheuta vaaraa tai kohtuutonta haittaa osanottajille, sivullisille tai ympäristölle.

Kokoontumislain 19 §:n mukaiset poliisin tehtävät mielenosoituksessa ovat kokoontumisvapauden turvaaminen, velvollisuus valvoa että järjestäjä ja puheenjohtaja täyttävät kokoontumislain mukaiset velvollisuutensa sekä ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi yleisessä kokouksessa ja yleisötilaisuudessa.

Kokoontumislain 20 §:n perusteella poliisi pystyy antamaan yleisen kokouksen toimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Poliisi voi antaa ohjeita ja määräyksiä kokouksen aikana suullisesti muun muassa akuuteissa tilanteissa ja ne on tarkoitettu heti tai poliisin antaman määräajan kuluttua noudatettavaksi. Ne ovat poliisin tosiasiallista toimintaa eikä niihin ole valitus- tai vaikutusmahdollisuuksia.

Kokoontumislain 21 §:n 2 momentin mukaan päällystään kuuluvalla poliisilla on oikeus keskeyttää yleinen kokous tai määrätä se päättymään, jolleivät muut toimenpiteet ole osoittautuneet riittäviksi. Lain tarkoittama keskeyttämis tilanne on käsillä silloin, kun kokouksen jatkamisesta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle tai ympäristölle tai silloin, kun yleistä kokousta järjestettäessä muutoin toimitaan olennaisesti lainvastaisesti.

Poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:n mukaan poliisin velvollisuus on muun muassa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen.

Poliisilain 1 luvun 11 §:n mukaan poliisimiehellä on tässä tai muussa laissa säädettyä toimivaltuutta käyttäessään oikeus yksittäistapauksessa antaa jokaista velvoittavia tarpeellisia käskyjä ja kieltoja.

Poliisilain 2 luvun 9 §:n mukaan poliisimiehellä on oikeus määrätä väkijoukko hajaantumaan tai siirtymään, jos kokoontuminen vaarantaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta tai on esteenä liikenteelle. Sama oikeus poliisimiehellä on, jos väkijoukossa olevat uhkaustensa tai muun käyttäytymisensä perusteella todennäköisesti syylistyisivät henkeen, terveyteen, vapautteen, kotirauhaan tai omaisuuteen kohdistuvaan rikokseen. Jollei hajaantumis- tai siirtymismääräystä noudateta, poliisimiehellä on oikeus hajottaa väkijoukko voimakeinoin sekä ottaa niskoitteleva henkilö kiinni.

Poliisilain 2 luvun 11 §:n mukaan poliisimiehellä on oikeus määrätä kulkuneuvo pysäytettäväksi, siirtää kulkuneuvo tai määrätä se siirrettäväksi, jos se on perusteltua poliisille kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

Poliisilain 2 luvun 17 §:n mukaan poliisimiehellä on virkatehtävää suorittaessaan oikeus muun muassa vastarinnan murtamiseksi, henkilön paikalta poistamiseksi, kiinniottamisen toimittamiseksi, vapautensa menettäneen pakenemisen estämiseksi taikka välittömästi uhkaavan rikoksen tai muun vaarallisen teon tai tapahtuman estämiseksi käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina. Voimakeinojen puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus, käytettävissä olevat voimavarat sekä muut tilanteen kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat.

Rikoslain (39/1889) 4 luvun 4 §:n mukaan aloitetun tai välittömästi uhkaavan oikeudettoman hyökkäyksen torjumiseksi tarpeellinen puolustusteko on hätävarjeluna sallittu, jollei teko ilmeisesti ylitä sitä, mitä on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavana, kun otetaan huomioon hyökkäyksen laatu ja voimakkuus, puolustajan ja hyökkääjän henkilö sekä muut olosuhteet.

Poliisin voimakeinoista sekä kulkuneuvon pysäyttämisestä annetun Sisäministeriön asetuksen (245/2015) 4 §:n mukaan poliisimiehellä on oikeus kantaa ja käyttää voimankäyttövälineitä, jos hän on saanut kyseisen voimankäyttövälineen käyttöön koulutuksen, osallistunut ylläpitävään koulutukseen ja harjoitteluun sekä suorittanut voimankäyttövälineen tasokokeen.

3.2 Uhka-arvio 19.10.2019 pidettävään mielenosoitukseen

Mielenosoituksiin liittyvissä tehtävissä poliisin tehtävänä on turvata perustuslaissa säädetty jokaisen oikeus järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin. Kokoontumislaisissa on tarkennettu, että yleinen kokous ja yleisötilaisuus on järjestettävä siten, ettei kokoontumisesta aiheudu myöskään sivulliselle vaaraa, eikä huomattavaa haittaa ympäristölle.

Poliisille säädetty tehtävä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi velvoittaa poliisia toimimaan edellä mainitun perusoikeuden turvaamiseksi. Poliisi oli mielenosoitusilmoituksen saatuaan tehnyt asiassa

uhka-arvion, jonka perusteella varattiin tulevaan mielenosoitukseen riittävät resurssit.

Helsingin poliisilaitos oli saanut 18.10.2019 Sisäministeriöstä tiedon, jonka mukaan [REDACTED] tiedotteessa ilmoitetaan [REDACTED]

[REDACTED]. Lisäksi poliisilla oli käytössä suojelupoliisin 18.10.2019 päivätty muistio, jossa käsiteltiin [REDACTED]

[REDACTED]. Poliisilla oli myös tiedossa, että lauantain mielenosoitusta mainostettiin muun muassa Varisverkon sivuilla ja mielenosoitukseen oli tulossa anarkistitaustaisia henkilöitä. Yleisesti oli myös tiedossa, että viikonloppuisin järjestettävissä mielenosoituksissa osallistujamäärät ovat suurempia kuin arkena.

Edellä esitetyt tiedot toimivat uhka-arvioinnissa taustalla, sillä kurdien järjestämästä mielenosoituksesta oli poliisilla konkreettinen kokemus kuluvan viikon maanantailta (14.10.2019). Kyseisessä kurdimielenosoituksessa eivät mielenosoittajat, järjestäjät eivätkä edes heidän omat järjestyksenvalvojansa noudattaneet poliisin heille antamia ohjeita ja määräyksiä.

Kyseisessä mielenosoituskulkueessa oli alkuun sujunut kaikki sovitun mukaisesti. Kulkueessa oli mukana myös äänentoistolaittein varustettu ajoneuvo. Samassa kun Turkin suurlähetystö tuli heidän näköpiiriin, alkoi valtaisa meteli ja mielenosoittajat järjestyksenvalvojineen ryntäsivät Turkin suurlähetystön edustalle, joka oli poliisin eristämä alue. Mielenosoittajat ja järjestäjät eivät enää totelleet poliisin käskyjä ja hetken päästä he aloittivat kivien heittelemisen kohti Turkin suurlähetystön ikkunoita. Rikkoutuneet alakerran ikkunat eivät tosin kuuluneet suurlähetystön tiloihin. Myös poliisi oli lähellä loukkaantua kivien heittelystä. Mukana ollut äänentoistoautoa käytettiin siten, että sillä ensin tukittiin kevyenliikenteenväylä Puistokadulla ja myöhemmin mielenosoituskulkueen siirtyessä Yhdysvaltain suurlähetystöä, se aiheutti vaaratilanteita väkijoukon keskellä ahtaalla Itäisellä Puistotiellä. Mielenosoitustehtävälle jouduttiin hälyttämään kaikki vapaana olleet poliisipartiot, jotta tilanne saatiin poliisin hallintaan.

Mielenosoituksessa syyllistyi vakaviin järjestyshäiriöihin sekä vahingontekoon. Lisäksi mielenosoituksen tapahtumista kirjattiin rikosilmoituksia.

Edellä esitettyjen tietojen perusteella oli selvää, että tulevan yleisötapahtuman turvallisuuden varmistamiseksi oli syytä varautua [REDACTED]

[REDACTED] yleis- ja tilannejohtajan alaisuudessa ja käyttää toiminnassaan Poliisihallituksen hyväksymiä välineitä ja varusteita. Lisäksi mielenosoitukseen [REDACTED] Yleisjohtajana toiminut ylikomisario Roimu on selvityksensä tuonut ilmi, että hän oli jo etukäteen tehnyt päätöksen, ettei mielenosoituskulkueeseen anneta ottaa mukaan ajoneuvoa. Roimu perusteli päätöksensä ajoneuvon kieltämisestä muun muassa maanantain mielenosoituksessa esiintyneiden ongelmien vuoksi. Päätökseen vaikutti myös mielenosoitukseen osallistuva suuri ihmismäärä sekä kulkueen mukana olleet pienet lapset, joita näissä mielenosoituksissa on perinteisesti ollut runsaasti

mukana. Lisäksi lauantaisin on kaupungin keskustassa paljon muitakin ihmisiä liikkeellä. Roimu on selvityksessään myös todennut, ettei ajoneuvo kuulu kokoontumislain tarkoittamiin normaaleihin kokoontumisvälineisiin, eikä ajoneuvon kieltäminen mielenosoituskulkuueessa mitenkään estä tai rajoita mielenosoitusoikeuden toteutumista.

3.3 Narinkkatorin tapahtumat 19.10.2019

Mielenosoittajat aloittivat kokoontumisen Narinkkatorille lauantaina noin klo 14.30. Poliisin neuvottelijat tavoittivat torilta tapahtuman järjestäjäksi tietämänsä kurdimiehen, joka toimi tapahtumassa myös järjestyksenvalvojana. Hänen kanssaan olleen naishenkilön poliisin neuvottelijat tunnistivat mielenosoitusilmoituksen tehneeksi henkilöksi. Hieman ennen klo 15.00 Narinkkatorille ajoi ajoneuvo, joka tunnistettiin samaksi ajoneuvoksi, jota oli käytetty maanantain mielenosoituksessa. Ajoneuvon kuljettajakin osoittautui samaksi henkilöksi. Poliisin neuvottelija olivat kertoneen järjestäjille, ettei ajoneuvoa saa ottaa mukaan kulkueeseen. Yleisjohtajan määräys ajoneuvon käytöstä oli myös perusteltu järjestäjille.

Mielenosoituksen oli määrä lähteä liikkeelle klo 15.30, mutta järjestäjä ilmoitti viivyttävänsä liikkeellelähtöä, koska poliisi oli kieltänyt ajoneuvon käytön kulkueessa. Järjestäjä oli ilmoittanut useaan kertaan, että he aikovat ottaa ajoneuvon mukaan kulkueeseen, jolloin järjestäjälle oli painotettu, että kyseessä on määräys, jonka toteutumista poliisi tulee valvomaan. Poliisi tulee myös estämään ajoneuvon käytön tarvittaessa voimakeinoja käyttäen. Edelleen järjestäjät ilmoittivat, että he eivät tule noudattamaan poliisin määräystä, ja ottavat ajoneuvon mukaan marssille vaikka väkisin. Tämän jälkeen neuvotteluyhteys järjestäjään oli katkennut.

Noin klo 16.20 mielenosoittajat järjestäytyivät marssille, ja Narinkkatorille tuotu ajoneuvo siirtyi ihmisten ympäröimänä kulkueen kärkeen. Tilannejohtaja antoi yleisjohtajan linjauksen mukaisen käskyn JOUHA-ryhmälle jalkautua ajoneuvon eteen ja estää ajoneuvon eteneminen. Ajoneuvo oli lukittu, eikä kuljettaja suostunut aukaisemaan ovea tai sammuttamaan ajoneuvoa. Ajoneuvo edelleen liikkui eteenpäin ja jalkaisin olleet JOUHA-miehet joutuivat väistämään ajoneuvoa. Ajoneuvon kuljettaja oli paikalla olleen JOUHA-ryhmän johtajan mukaan ilmeisen motivoitunut, koska hän ei totellut poliisin antamia käskyjä. Lisäksi jalkautuneet poliisit olivat konkreettisesti vaarassa jäädä ajoneuvon alle, koska ympärillä olleet mielenosoittajat tekivät heidän liikkumisesta tai auton väistämisestä kömpelöä. Lopulta poliisi esti ajoneuvon liikkeen ajamalla poliisiauton eteen. Ajoneuvon kuljettaja yritti kuitenkin ohjata ajoneuvonsa poliisiauton ohi, jolloin yleisjohtaja määräsi ajoneuvon sivuikkunan rikkomisen ja virta-avaimien poisottamisen. Ennen ajoneuvon sivulasin rikkomista, kuljettajaa oli useaan kertaan käsketty pysäyttämään ajoneuvo ja avaamaan ikkuna. Oli selvää, että ajoneuvon liikuttelu väkijoukon keskellä oli omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa paikalla olleiden hengelle tai terveydelle. Myös kuljettajan piittaamattomuus poliisin antamia käskyjä kohtaan ei antanut poliisille muuta mahdollisuutta, kuin voimakeinoin estää vaarallinen toiminta. Sivuikkunan rikkomisen jälkeen ajoneuvon kuljettaja oli paennut mielenosoittajien sekaan.

Asian oikeudellinen arviointi

Poliisi oli useaan kertaan kieltänyt ajoneuvon käytön mielenosoituksessa ja painottanut, että kyseessä on käsky, jonka noudattamista tullaan valvomaan. Mielenosoittajat olivat olleet poliisin määräyksestä tietoisia ja he olivat myös ilmoittaneet, etteivät tule noudattamaan annettua määräystä. Poliisi voi poliisilain 1 luvun 11 §:n sekä kokoontumislain 20 §:n mukaan antaa yleisessä kokouksessa tai yleisötilaisuudessa ohjeita ja määräyksiä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Poliisilla olisi ollut myös perusteet kokoontumislain 21 §:n nojalla keskeyttää mielenosoitus, koska mielenosoituksen jatkamisesta aiheutui välitöntä vaaraa ihmisten turvallisuudelle. Mielenosoituksen järjestäjä oli myös täysin piittaamaton noudattamaan poliisin ohjeita ja määräyksiä saati itse keskeyttämään mielenosoituksen. Poliisi kuitenkin katsoi lievemmäksi keinoksi estää ajoneuvon käytön kulkueessa. Tällä toimenpiteellä poliisi varmisti, ettei osanottajien tai sivullisten turvallisuus vaarantunut, eikä kokoontumisvapautta ollut enää tarvetta rajoittaa.

Ajoneuvoon kohdistunut voimakeino oli perusteltu ja oikeasuhtainen. Poliisi oli neuvoin, kehotuksin ja käskyin vaatinut ajoneuvon kuljettajaa pysäyttämään ja sammuttamaan ajoneuvon. Ajoneuvon kuljettaja oli jatkanut vaarallista toimintaa liikutteleamalla ajoneuvoaan väkijoukon keskellä, pyrkien kiertämään edessä olleen poliisiauton. Poliisit sekä muut ajoneuvon läheisyydessä olleet olivat joutuneet väistämään ajoneuvon liikkeitä. Ajoneuvon läheisyydessä oli ollut myös lapsia. Ajoneuvon kuljettajan voitiin myös hänen asenteensa perusteella olettaa olleen liikenneturvallisuusriski myös muille tienkäyttäjille. Poliisilain 2 luvun 11 §:n mukaan poliisilla oli oikeus määrätä ajoneuvo pysäytettäväksi, siirtää ajoneuvo tai määrätä se siirrettäväksi. Koska ajoneuvon kuljettaja ei noudattanut poliisin antamia käskyjä ajoneuvon käyttöön, oli poliisimiehellä poliisilain 17 §:n nojalla virkatehtävän suorittamiseksi oikeus esteen poistamiseksi ja vaarallisen teon tai tapahtuman estämiseksi oikeus käyttää sellaisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina. Poliisi käytti lievintä, tehokkainta ja sopivinta voimakeinoa ajoneuvon liikkeelle lähdön estämiseksi. Esimerkiksi ajoneuvon saartaminen useammalla poliisiautolla ei ollut mahdollista, koska kiihtyneessä mielentilassa olleet mielenosoittajat eivät olisi tätä mahdollistaneet.

3.4 Kiinniottotilanne

Samaan aikaan kun poliisi operoi mainitun ajoneuvon luona, oli poliisiauton eteen tullut miespuolinen mielenosoittaja. Hetkessä hän pudottautui osittain poliisiauton alle ja piti kiinni etupuskurin ja alustan rakenteista. Teollaan hän esti poliisiauton liikkumisen. Miehen saaminen vedettyä irti auton rakenteista vaati useamman poliisimiehen fyysisen voimankäytön. Lopulta mies oli saatu irti, jonka jälkeen hän jatkoi erittäin voimakasta vastarintaa ja sai kaadettu yhden poliisimiehen maahan. Tämän jälkeen mielenosoittaja tarttui maahan kaadettua poliisimiestä auttamaan tullutta poliisimiestä [REDACTED]. Hänen ilmeinen tarkoitus oli saada haltuunsa poliisin voimankäyttöväline. Maahan kaadettu poliisimies nousi ylös ja käytti välittömästi etälamautinta mielenosoittajan jalkoihin. Etälamauttimen käyttö lopetti mielenosoittajan vastarinnan ja hän päästi irti projektiililaukaisimesta. Ympäriällä ollut väkijoukko repi mielen-

osoittajan poliisin hallusta, jonka jälkeen poliisi luopui kiinnioton loppuun viemisestä. Maahan kaadettu poliisimies loukkaantui tilanteessa.

Mielenosoittajat kohdistivat poliisiin yhä enemmän vastarintaa työntämällä, tönimällä ja lippukepeillä lyömällä. Poliisin kohdistettua vastarintaa tekivät myös mielenosoittajien omat keltaliiviset järjestyksenvalvojat. Narinkkatorille hälytetyt lisäpartiot ja ratsun poliisit saivat mielenosoittajat erilleen poliiseista ja tilanne rauhoittui, jonka jälkeen mielenosoituskulkue saatiin liikkeelle.

Asian oikeudellinen arviointi

Poliisilain 2 luvun 17 §:n mukaan poliisimiehellä on virkatehtävää suorittaessaan oikeus muun muassa vastarinnan murtamiseksi ja kiinniottamisen toimittamiseksi käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina. Etälamauttimen käytöllä saavutettiin välittömästi se vaikutus, mitä oli tavoiteltukin. Voimankäyttö kohdistui vain ja ainoastaan kohdehenkilöön, eikä voimankäytöstä aiheutunut kohdehenkilölle fyysisiä vammoja. Kyseisessä tilanteessa ei myöskään olisi voinut käyttää [REDACTED]

[REDACTED] myös sivullisen terveydelle. Tilanteessa oli ollut ensisijaisen tärkeää, että oikeudeton hyökkäys saatiin mahdollisimman nopeasti päätettyä. Poliisin voimankäyttövälineen joutuminen sivullisen haltuun, jolla ei ole siihen tarvittavaa koulutusta, olisi voinut aiheuttaa useita vaaratilanteita. Erityisesti, kun kyseessä oli aggressiivinen henkilö, joka oli juuri pahoinpidellyt poliisimiestä. Tilannetta arvioitaessa kyse on ollut pikemminkin hätävarjelutilanteesta, jossa on rikoslain 4 luvun 4 §:n tarkoittamalla tavalla torjuttu jo aloitettu oikeudeton hyökkäys.

4 Yhteenveto

Poliisin varautuminen mielenosoitukseen perustui SUPO:n ja [REDACTED] toimittamiin tietoihin sekä poliisin omaan tiedustelutietoon, jonka mukaan mielenosoitukseen on osallistumassa anarkistitaustaisia henkilöitä. Resursoinnissa huomioitiin kokemukset myös aikaisemmasta kurdimielenosoituksesta. Poliisi on myös tehnyt havainnon, jonka mukaan kurdimielenosoitusilmoituksia tehdään eri yhdistysten nimillä, mutta tosiasiallisesti järjestäjät ovat olleet näissä mielenosoituksissa samoja henkilöitä. Näin tapahtui muun muassa maanantain (14.10.) ja lauantain (19.10.) mielenosoituksissa.

Poliisin ennakkovarautuminen lauantain mielenosoitukseen oli alkuun riittävä, mutta resursseja oli jouduttu tilanteen kärjistyessä hankkimaan lisää poliisin hälytystoiminnasta.

Ajoneuvon kieltäminen kulkueessa oli perusteltu toimenpide. Ajoneuvon käyttö noin 300 henkilön mielenosoituskulkueessa oli omiaan aiheuttamaan vaaraa osallistujien ja sivullisten turvallisuudelle. Lisäksi oli vaara, että ajoneuvoa käytetään mielenosoituksessa tavalla, joka hankaloittaa tai estää poliisille kuuluvien tehtävien hoitamisen. Ajoneuvon kieltämisellä ei myöskään loukattu kansalaisen perustusoikeudellista oikeutta järjestää ja osal-

listua mielenosoitukseen. Lisäksi todettakoon, että poliisi käytti Narinkkatorin voimankäyttötilanteissa lievintä, tehokkainta ja tarkoituksenmukaisinta keinoa. Ennen voimakeinojen käyttöä, kohdehenkilölle oli annettu toisintoimimismahdollisuus neuvomalla, kehottamalla ja käskemällä.

Kurdit ovat olleet mielenosoituksen jälkeen yhteydessä Helsingin poliisilaitokseen ja heidän kanssaan on käyty keskusteluja.

Poliisikomentaja
Poliisipäällikkö

Lasse Aapio

Rikostarkastaja

Jari Vuorenpää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 24.10.2019 klo 11:09. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Tiedoksi

Poliisiylijohtaja Seppo Kolehmainen